

CENK HİKÂYELERİ: “ÖLMEYENLERDEN”*
Celalettin SAİT**

Aktaran: Yücel ÖZTÜRK***

Hava geniş salona onun sesi, derin bir kuyuya atılan bir taşın uğultusu gibi müphem ve ısrarlı dağılıyordu. Gözleri karanlık bir gece yıldızı gibi parıltılı bazen de yüzünde bir yeis ince çizgilerle çerçevleniyordu.

Bir az evvel anlatılan açık aşk masallarının hayaliyle dolanlar, çelik bir levhaya muntazaman indirilen bir çekiç darbesi ahengiyle zincirlenip uzanan bu sesle birden bire sarsıldılar. Muhayyilede gezinen; ipekli yastıklara gömülen çıplak kadın gölgeleri damla damla eriyordu. Sanki salona dönük, karanlık bir harp gecesinin titreten ateşi yayılıyor; bu genç zabitin dudaklarından bir alev parçası gibi dökülen kelimelerde bir cenk rüzgârı esiyordu.

Suat'ı hepimiz tanırız, diye başlamıştı. Anadolu'nun metruk köşelerinde bir avuç toprak olduğunu da işittiniz! Fakat bu büyük kahramanın mazesini eşelemek için içinizde uğraşan oldu mu bilmem? Feriha'yı ayartmaya çalışan Namık Bey eğer bu büyük şehidin menkıbesini dinleseydi; bir avuç toprağa kalp bağlayan bir zavallı kadının peşinde koşmayacak, belki onu takdis edecekti.

Suat! Bu isim dudakları yakıyor. Onda ne büyük bir ateş vardı. Ben onu küçük yaşından beri tanırım. Paşa babasından tevarüs ettiği askerlik çelik bir kale gibi sağlam bu vücut içinde çiçekli bir âlemdi. Palasıyla büyük sur kapılarını parçalayan yeniçerilerin masalları, sonra Trablusgarp'ın, Yemen'in ateşlerle dolu çöllerinde dövüşenlerin menkıbeleri Harb-i Umumiye kadar onun muhayyilesini doldurmuştu. Harb-i Umumi, onu fitili yakılmış bir bomba haline koydu...

Daha yeni kavuştuğu Ferihasının dudaklarından aldığı temiz bir busenin ateşini kalbinde söndüremeden uzun yıllar serhatlerde dövüştü dövüştü...

Bir gün onu bir hastanede görmüştüm. Zannediyorum, Sina çöllerinde yaralanmıştı. Beni görünce gülümsedi:

---

* Bu hikâye, Tayyare Mecmuası (1925, S. 11-17, s. 2) dergisinde “Cenk Hikâyeleri: Ölmeyenlerden” başlığıyla Arap harfleriyle (eski yazıyla) yayımlanmıştır.

** 20. yüzyıl yazarlarından. Yazar, Servet-i Fünun Dergisi'nde çıkan hikâyeleriyle tanınmaktadır.

*** Dr., yturk1526@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7540-7030>

-Şevki, dedi, ben siperlerin içinde bir makine gibi mütemadiyen tetik çekmekten bıktım. Artık mesleği de geliştirmek istiyorum. Suat'ın gözlerine dikkatli dikkatli baktım.

Şaşkın, sordum:

-Galiba gurbet acısı Sina çölleri gibi seni kavurdu?

Acı acı güldü kansızlıktan sararmış sarı bir gül demeti gibi kollarını bana uzatarak:

-İnsaf Şevki, insaf! dedi. Sen, beni benden iyi tanıdığın halde.

-Ya öyleyse?

-Senin zannettiğin gibi değil dedim ya. Ben yine gurbete gideceğim, Almanya'ya...

-Niçin?

-Bir kartal gibi göklere uzanmak, düşmanı tepesinden vurmak aşkı kalbimi yiyor.

-Bunu nasıl yapacaksın Suat?

-Hala anlayamadın mı? Tayyareci olacağım.

Bir daha onu göremedim.

Harp, ağır yaralı bir ejder gibi son defa soludu. Her şey bitti. Boynumuza ağır bir esaret zinciri gibi vurulan mütareke sonra felaket dolu günler... Birbirinden daha ağır ve daha kara sokulup gidiyordu.

Nihayet Anadolu'da istiklal diye bağırان millet bizi şeref ve namus uğrunda tekrar vuruşmaya çağırdı. Anadolu'ya koştuk.

İnönü Harbi'nden sonra idi. Suat'ı Eskişehir'de gördüm. Harb-i Umumi'nin köşede bucakta bıraktığı birkaç tayyare enkazını tamire, ıslaha çabalıyordu.

Beni görünce yine güldü:

-Şevki dedi, bu tayyareler paralanan millet gibi dirilecek kanatlanacak...

-Sakarya Harbi'nden sonra onu bir daha gördüm:

-İzmir yollarında düşmanı kovalayacak orduya yolu ben göstereceğim, diyordu.

Afyon'dan başlayan akın, güneş ışığı süratiyle İzmir'e doğru akarken o düşmanın üstünde bir şahin gibi dolaşıyordu. Fakat İzmir'e girdikten sonra işittim. O, Akdeniz'e yakın bir yerde tayyaresinden düşmüş, milletinin sevincini duymadan gözlerini yummuştu.

Suat gitti, bozuk harap tayyaresi yalnız onun aşkı ve imanıyla kanatlanıyordu.

Onun mezarı yalnız bir avuç İzmir toprağı değil, belki bütün istiklal ordusunun kalbidir. İşte Feriha bunu bildiğı için mesut ve Namık'ın riyakâr aşkına muhtaç değildir.